

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hare Excellentie mevrouw S. van Veldhoven - Van der Meer en zijne
Excellentie de heer drs. R.W. Knops,

zaaknummer

uw kenmerk

Met deze brief reageren wij op de consultatie van het Aanvullingsbesluit
geluid Omgevingswet.

onderwerp

Internetconsultatie
Aanvullingsbesluit geluid
Omgevingswet

Wij zijn blij dat met de komst van de Omgevingswet een einde komt aan
de zeer complexe juridische situatie bij het realiseren van geluidgevoelige
bestemmingen nabij geluidbronnen. Ook positief is dat (eindelijk) het
handhavingsgat in de Wet geluidhinder voor provinciale en gemeentelijke
wegen wordt gedicht. Het instrumentarium dat in het Aanvullingsbesluit is
opgenomen biedt voldoende handvatten om de onbeheerste groei van de
geluidbelastingen tegen te gaan voor wat betreft de provinciale en
gemeentelijke wegen. Ook het saneren van alle hoogbelaste woningen
langs wegen is in het nieuwe stelsel opgenomen.

behandeld door

de heer W.H. van Empel
013-2060431
w.vanempel@omwb.nl

Wij zijn echter ook bezorg over enkele nieuwe ontwikkelingen. Zo is het
naar onze mening geen goed idee dat de activiteiten op emplacementen in
de toekomst niet langer worden gezien als bedrijfsmatige activiteiten,
maar onderdeel gaan uitmaken van het doorgaand spoor. Als gevolg van
deze keuze wordt een belangrijk deel van de als gevolg van activiteiten op
een emplacement ondervonden hinder, namelijk de optredende maximale
geluidniveaus, niet langer getoetst aan grenswaarden. Voor omwonenden
van een emplacement is hier zeker geen sprake van het beleidsneutraal
overgaan van de normen in het nieuwe stelsel.

plaats / datum

Tilburg,
8 april 2019

bijlage(n)

1

Afgezien van het vorenstaande hebben wij ten aanzien van verschillende
onderdelen van het Aanvullingsbesluit opmerkingen en vragen. In de
bijlage treft u onze reactie op de diverse onderdelen van het
Aanvullingsbesluit aan.

Bij vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Hoogachtend,

W.H. van Empel,
Senior adviseur geluid
Team Metingen & Onderzoek
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Bijlagen:

- 1 Opmerkingen/vragen bij het Aanvullingsbesluit geluid
Omgevingswet consultatieronde

Opmerkingen/vragen bij het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet consultatieronde (Concept regeling, 20 februari 2019)

- Algemeen

Onduidelijkheid in verschillende voorschriften. In verschillende voorschriften, bijvoorbeeld het eerste lid van artikel 3.32 en het tweede lid van artikel 3.35, is een opsomming gegeven waar blijkens de toelichting allemaal aan moet worden voldaan. De tekst kan echter ook anders worden gelezen. Voor de duidelijkheid is het beter wanneer uit de verschillende leden blijkt dat het gaat om én, én, én bepalingen.

Een tekstuele opmerking betreft het niet consequent zijn in het gebruik van de 'tussen s', bijvoorbeeld geluidsbelasting en geluidbelasting, geluidsgevoelig en geluidgevoelig worden door elkaar gebruikt. Taalkundig mag beide, maar geadviseerd wordt om een keuze te maken.

- Art. 3.20

Moeten er voor een industrieterrein twee aandachtsgebieden worden vastgesteld? Eén voor L_{night} en één voor L_{den} ?

- Art. 3.20

Het doel van het aandachtsgebied is een gebied te definiëren waar buiten de geluidbelasting minder bedraagt dan de standaardwaarde. Dit is een goede doelstelling. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de situatie dat op grote afstand van het industrieterrein de hoogte van de geluidbelasting van veel factoren afhankelijk is en het niet de bedoeling kan zijn dat deze factoren door de bedoelde doelstelling aan regels worden gebonden. Een voorbeeld is grote afschermdende objecten en waterpartijen. Ook een hoge (woon)toren aan de rand van een aandachtsgebied maar ook de hoogte ten opzichte van het maaiveld waarvoor dit aandachtsgebied geldt. Wij verzoeken u hiermee rekening te houden bij het vaststellen van de ministeriele regels hieromtrent.

- Art. 3.21

Omschreven wordt wat een geluidgevoelig gebouw is. Artikel 3.31 geeft aan dat de standaardwaarde en de grenswaarde gelden bij een geluidgevoelig gebouw. Art. 3.23 geeft aan dat de standaardwaarden en grenswaarden ook gelden bij een woonschip of woonwag (ten minste: de stand-/ligplaats). Is hiermee de definitie van een stand-/ligplaats gelijk aan een geluidgevoelig gebouw?

Als dat zo is, dan is het goed als dit ook zo wordt gedefinieerd in 3.21. Het lijkt ons niet de bedoeling dat bij woonwagens/ -schepen niet wordt getoetst. Zie hiervoor ook de opmerking bij Art. 5.78u.

- Art. 3.21

Op grond van het eerste lid behoren nevengebruiksfuncties, zoals de garage van een woning en de gymzaal bij een onderwijsinstelling, tot het geluidgevoelige gebouw ténzij in het omgevingsplan expliciet is aangegeven dat de garage alleen zodanig gebruikt mag worden dat daarin geen geluidgevoelige ruimte is toegelaten. Dit wijkt af van de huidige praktijk waarbij toetsing aan de Wgh niet plaatsvindt op de gevel van dit soort nevengebruiksfuncties. Omdat het uitgangspunt bij de eerste GPP vaststelling volledige benutting van de grenswaarde uit de Wgh is gaan wij er vanuit dat nevengebruiksfuncties die onder de Wgh niet geluidgevoelig zijn niet hoeven te worden beschouwd. Gezien het

grote aantal nevengebruiksfuncties in het aandachtsgebied van een geluidzone lijkt het niet reëel te veronderstellen dat gemeenten binnen afzienbare tijd na inwerkingtreding van de wet het geluidgevoelig gebruik van bestaande nevengebruiksfuncties zullen uitsluiten. Voor zover wij kunnen overzien bieden de het huidige bepalingen inzake het overgangsrecht onvoldoende waarborg op dit punt.

Hierdoor bestaat bijvoorbeeld het risico dat bij de een minimale wijziging van GPP's die zijn vastgesteld op basis van volledige benutting van de grenswaarden uit Wgh, geconcludeerd wordt dat sprake is van een ruime overschrijding van standaard- of grenswaarden bij nevengebruiksfuncties. Daarnaast worden woningen minder beschermd doordat via artikel 3.022 een geluidgevoelige ruimte wordt gekoppeld aan een verblijfsgebied. Als van het principe van vrije indeelbaarheid van een woning wordt afgestapt kunnen gevels van woningen onbeperkte geluidbelasting hebben indien aan de betreffende zijde een niet geluidgevoelige ruimte wordt gesitueerd. Woningen worden hierdoor minder beschermd dan in de huidige praktijk.

- Art. 3.26 2e lid

In het artikel is bepaald dat het geluid van rijdende treinen op spoorwegemplacements deel uitmaakt van het geluid van een hoofdspoorweg. In het huidig recht valt een spoorwegemplacement meestal niet onder de Wet geluidhinder, de ruimtelijke afweging bij ontwikkelingen in de buurt van een spoorwegemplacement wordt beoordeeld op basis van het met Activiteitenbesluit milieubeheer/VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering. Spoorwegemplacements zijn vergunningplichtige inrichtingen.

Bij de beoordeling van spoorweglawaai/GPP wordt geen rekening gehouden met maximale geluidniveaus. Door rekening te houden in de ruimtelijke afweging met maximale geluidniveaus (pieken in de geluidbelasting) kan bescherming geboden worden tegen slaapverstoring/schrikreacties. Maximale geluidniveaus op spoorwegemplacements worden bijvoorbeeld veroorzaakt door rijdende treinen over wissels en bogen, (ont)koppelen, remmen, ontluchten, stoten.

Deze pieken zijn extra hinderlijk omdat er geen voorspelbaarheid in de geluiden zit, terwijl dit bij doorgaande treinen wel het geval is. Met deze pieken wordt, door het geluid van rijdende treinen op spoorwegemplacements deel uit te laten maken van de hoofdspoorweg, geen rekening meer gehouden. Door het "verplaatsten" van het geluid vanwege spoorwegemplacements van "industrielawaai" naar "spoorweglawaai", wordt de gemeente niet de beleidsvrijheid geboden een gelijkwaardig beschermingsniveau te garanderen door het stellen van normen voor de hoogte en aantallen pieken en het equivalente geluidsniveau in de dag-, avond- en nachtperiode. Dit betekent dat er geen sprake is van een gelijkwaardig beschermingsniveau voor de burgers tegen geluid vanwege spoorwegemplacements.

- Art. 3.27

In de NvT is beschreven dat het onwenselijk is dat een industrieterrein A kan leiden tot een overschrijding van de geluidproductieplafonds van industrieterrein B. Om die reden wordt per industrieterrein een geluidproductieplafond vastgesteld. Ook is in de NvT beschreven dat in de regel overlappende aandachtsgebieden als één industrieterrein zijn gezoneerd. Deze aanname is niet juist. In de regio Midden- en West-Brabant zijn in verschillende gemeenten gelegen industrieterreinen met overlappende zones apart gezoneerd. Door in het aanvullingsbesluit geluid voor te schrijven dat de geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen, gelegen in overlappende aandachtsgebieden "opgeteld" getoetst moet worden, kan het voorkomen dat industrieterrein A de groeirimte van industrieterrein B verkleint of wegneemt.

- Art. 3.30

In de Omgevingsregeling wordt de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (uitgave 1999) voorschreven als te hanteren rekenmethode. In deze handleiding wordt voor berekeningen een voorkeurshoogte van 5 meter aangegeven voor toetsing aan de geluidzone, in plaats van de in dit artikel voorgestelde 3,5 tot 4,5 meter.

Voorgesteld wordt om in dit artikel ook de voorkeurshoogte uit de handleiding aan te houden door te kiezen voor 5 meter.

- Art. 3.30 2e lid

Als het noodzakelijk is voor het beperken van het geluid op geluidgevoelige gebouwen kunnen aanvullende geluidreferentiepunten worden opgenomen op kortere afstand tot het industrieterrein dan de 'standaard' geluidreferentiepunten. Wanneer is dit noodzakelijk? Is dit aan de gemeente om te bepalen?

Moet er dan bij elke woning binnen de 'zone' van geluidreferentiepunten extra geluidreferentiepunten worden geplaatst? Of kan het ook gaan om een cluster van woningen? Dit kan uiteindelijk om honderden woningen per industrieterrein gaan.

- Art. 3.31

Onduidelijk is hoe de huidige en toekomstige grenswaarden in etmaalwaarden worden "omgezet" in de jaargemiddelde waarden L_{den} en L_{night} . Met name het gegeven dat hierbij zowel de RBS, RARBS en IBS dient te worden meegerekend. Verder is het in de huidige praktijk zo dat de RBS in feite de 13 meest lawaaimakende dag is. Deze hoeft echter minimaal 13 keer per jaar voor te komen maar kan ook 339 keer per jaar, dit ligt in de huidige situatie niet vast. Daarom is onduidelijk hoe dit kan worden omgerekend naar L_{den} en L_{night} .

- Art. 3.31 hoofdregel vaststellen geluidproductieplafond

In tabel 3.31 staan ook normen voor gemeentewegen en waterschapswegen. Ons is niet duidelijk waarom deze zijn opgenomen. De beheerders van deze wegen stellen immers geen GPP's vast.

- Art. 3.40

Wanneer "grote lawaaimakers" zijn verdwenen van een industrieterrein, moet het mogelijk zijn voor een gemeente de geluidreferentiepunten en het aandachtsgebied op te heffen via een omgevingsplan.

Ook moet het mogelijk zijn voor gemeente de vrijwillig vastgestelde geluidproductieplafonds via een omgevingsplan op te heffen.

- Art. 3.45

Bij het begrip geluidgevoelig cluster: Wanneer is er sprake van een relevante verlaging van het geluid?

- Art. 3.46 2e lid

Een geluidbeperkende maatregel is financieel niet doelmatig als de geluidmaatregel de grootste geluidreductie oplevert voor het geluidgevoelige cluster. Dat is opmerkelijk, dan is de maatregel toch juist doelmatig?

- Art. 3.48 2^e lid

In lid 2 wordt verwezen naar de NEN 5077. Dit is een norm die al weer meer dan 25 jaar oud is. In de norm wordt de geluidwering in gebouwen bepaald op een beperkt deel van het geluidsspectrum (125 Hz tot en met 2000 Hz). Met de thans beschikbare meetapparatuur en rekensoftware is het erg eenvoudig om naar een breder deel van het spectrum te kijken. Ook van veel toegepaste materialen is meer informatie beschikbaar dan nu wordt gebruikt voor het bepalen van de geluidwering van gevels. Omdat blijkt dat

landelijk het aantal klachten over laag frequent geluid toeneemt, is het van belang dat geluidgevoelige gebouwen goed geïsoleerd worden tegen geluid van buiten. Hierbij zal zeker de 63 Hz octaafband en liefst ook de 31,5 Hz octaafband middenfrequentie betrokken moeten worden. De komst van de Ow is hiervoor het uitgelezen moment.

- Art. 3.48 3e lid

Met het woord *geluidwering* wordt waarschijnlijk *geluid(geluidbelasting)* bedoeld?

- Art. 5.78u (toelaten van een geluidgevoelig gebouw)

Dit artikel gaat over het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen binnen het aandachtsgebied van een geluidbronsort. Het is niet langer mogelijk om een woonwagenstandplaats of ligplaats voor een woonschip te realiseren?

- Art. 5.78w onder c

Vervangende nieuwbouw kan, onder andere, wanneer er geen wezenlijke toename is van het aantal geluidgevoelige gebouwen met meer geluid dan de grenswaarde. Is het niet beter om hier uit te gaan van geen wezenlijke toename van het aantal gehinderden? Een gemeente zou een aantal woningen kunnen vervangen door een school of ziekenhuis. Het aantal gevoelige gebouwen neemt af, maar het aantal gehinderden toe. Dit lijkt me ongewenst.

- Art. 5.78x

Uit de toelichting blijkt dat een appartementengebouw een verzameling van gestapelde geluidgevoelige gebouwen is met een woonfunctie. Wanneer je dus een overschrijding van de grenswaarde wil toestaan dan moet elk appartement een geluidluwe gevel krijgen (tenzij overwegende bezwaren van stedenbouwkundige en technische aard). Je moet het dus per appartement beschouwen en niet per bouwwerk?

- Art. 5.78y lid c

In de toelichting staat dat het op- en overslaan van containers een typische zeehavengebonden activiteit is. Dit is echter al lang niet meer het geval. Op veel locaties door het hele land zijn containerterminals aanwezig waar op- en overslag van containers naar schepen en vrachtwagens plaatsvindt.

- Art. 5.78z dove gevel

Het begrip is vereenvoudigd. Dat is fijn. Begrepen wordt dat met het begrip gevel de zijde van een woning wordt bedoeld. Het is dus niet (meer) mogelijk om bijv. alleen de bovenverdieping van een woning doof uit te voeren? Dan moet dus de hele zijde van de woning doof worden? Dit beperkt de mogelijkheden voor gemeenten.

Bij dove en geluidluwe gevels bestaat de wens om te kunnen toetsen per verdieping (bij een grondgebonden woning). In het begrip gevel graag een onderscheid maken per verdieping.

- Art. 5.78z

Aangegeven is dat een hogere waarde dan de grenswaarde mogelijk is wanneer de gevel doof wordt uitgevoerd, of wanneer maatregelen worden genomen aan de gevel zodat op de achterliggende gevel aan de grenswaarde wordt voldaan.

In de bestaande situatie komt deze situatie ook voor. Dit wordt soms opgelost door het balkon te voorzien van een verhoogde borstwering. Wanneer de echter berekend wordt met het bestaande reken en meetvoorschrift (rekenen met de afscherming) dan wordt een veel te positieve situatie berekend. Wanneer echter wordt gerekend met de NEN 5077 (rekenen met een 'open raam') dan wordt een veel te strenge situatie berekend.

Het zou goed zijn wanneer hier in het reken en meetvoorschrift geregeld wordt hoe in deze situatie gerekend moet worden.

- Art. 5.78ac bepalen gezamenlijk geluid

Bij het bepalen van het gezamenlijk geluid nog steeds alleen rekening houden met de bronnen met een aandachtsgebied? Daar horen nu gelukkig ook de 30 km/uur wegen bij, maar activiteiten buiten een 'industrieterrein' nog steeds niet?

In de huidige situatie wordt ihkv een goede RO alle geluidbronnen alsnog meegenomen. Moet dat ook in een omgevingsplan?

- Art. 5.78ad

In dit artikel wordt gesproken van een relevante toename. Wat is een relevante toename? Wordt hier bedoeld de toename met 1,5 dB of meer?

- Art. 8.18a

Dit artikel heeft betrekking op vergunningplichtige activiteiten op een industrieterrein.

Hoe wordt straks omgegaan met de nu meldingsplichtige activiteiten? Net als in de huidige situatie kunnen straks, als gevolg van niet vergunningplichtige activiteiten, de GPP's worden overschreden.

Kunnen deze activiteiten dan verboden worden? En hoe werkt dit met activiteiten die niet gemeld hoeven te worden?

- Art. 10.21c

Bij monitoring moeten de volgende gegevens worden verzameld:

- verkeersintensiteiten
- wegdekverharding
- snelheid

Het is noodzakelijk dat naast de basisgeluidemissie ook de onderliggende gegevens openbaar worden vastgelegd. Bijvoorbeeld de intensiteit en snelheid van auto's. Alleen dan kan de oorzaak van een overschrijding uit elkaar worden gehouden en kan er uitvoering worden gegeven aan Art. 5.78o.

- Art. 10a.8

Het rijk vergoedt alleen de kosten van de sanering als deze o.a. doelmatig zijn volgens het door het rijk vastgestelde doelmatigheidscriterium (par. 3.6.2.4) Dit criterium is opgesteld met de rijksinfra in gedachte. Provinciale en gemeentelijke wegen verschillen echter wezenlijk van de rijksinfra (verkeerssamenstelling, optrekkend verkeer, aantal aansluitingen op de wegen etc.). Het voorgestelde doelmatigheidscriterium dat als toetsingskader voor de vergoeding van kosten wordt gebruikt moet worden aangepast aan de situatie op provinciale en gemeentelijke wegen.

- Art. 10a.8

Disproportionele kosten zitten niet in Doelmatigheidscriterium, bijvoorbeeld een aanpassing van een brug als stil wegdek aanpassing vereist.